
Роль онлайн-дошок у забезпеченні ефективної взаємодії під час дистанційного вивчення англійської мови

*Ломинога Інна,
заступник директора з виховної роботи, учитель
англійської мови комунального закладу
«Золочівський ліцей № 3»
Золочівської селищної ради
kaffin@gmail.com*

У часи, коли стіни класу замінили екраном монітора, учителі опинилися перед необхідністю переосмислити власні методики для збереження уваги й мотивації учнів. У цій ситуації можуть задовольнити потребу у взаємодії та створити інтерактивний простір саме онлайн-дошки. Відкриваючи можливості візуалізації, спільної роботи, вони дають змогу трансформувати урок англійської мови з монотонного викладення теорії на живий процес пізнання.

Інтеграція онлайн-дошок в освітній процес

Робота з онлайн-дошкою починається задовго до самого уроку. Спочатку необхідно вибрати платформу, яка відповідатиме вашим цілям: чи просте написання та малювання, чи складніша організація проектної діяльності. Після реєстрації важливо продумати структуру кожного слайда та визначити, які завдання учні виконуватимуть самостійно, а де потребуватимуть оперативних указівок учителя.

Під час підготовки уроку завжди прописую чіткі інструкції до кожного фрейма дошки. Наприклад, якщо на одному з етапів учні мали би створити асоціативну карту до нової лексики, не лише вказую тему, але й наводжу приклади асоціацій, пояснюючи, як зображення чи колір допомагають запам'ятати слово. Такий підхід дає змогу уникнути хаосу під час заняття: заздалегідь підготовлені картки допомагають учням одразу зрозуміти завдання та ефективно працювати.

Практичне застосування: від лексики до проєктів

Найперша перевага онлайн-дошки полягає у візуалізації лексики. Під час ознайомлення з новими словами прошу учнів організувати віртуальні картки: написати слово, додати ілюстрацію або навіть невеликий аудіозапис вимови слова. У результаті кожне поняття «оживає» – діти переходять від пасивного сприйняття до активного створення.

Для освоєння граматичних конструкцій онлайн-дошки пропонують можливість спільного редагування текстів у режимі реального часу. Заздалегідь готую речення з помилками та прошу кожного учня внести виправлення у своє завдання прямо на екрані. Одразу бачу, хто в чому не впевнений, можу коментувати хід думок і додатково пояснювати правила. Такий формат контролю засвоєння матеріалу значно ефективніший, ніж усні опитування, оскільки залишає слід у вигляді записів на дошці.

Найскладніші та найцікавіші завдання інтегрую у формат проектної роботи. Учні в малих групах розробляють власні презентації на різноманітні теми. Використовуючи інструменти дошки, вони об'єднують тексти, зображення, посилання на відео й додають короткі коментарі – усе для того, щоб навчитися аргументувати думку англійською мовою та презентувати результати своєї роботи однокласникам.

Організація уроку та взаємодія з учнями

Щоб учні почувалися впевнено, на початку заняття завжди демонструю основні функції обраної платформи: де шукати текстовий інструмент, як вставити малюнок, перемістити об'єкт тощо. Після цього пояснюю, як саме учні мають виконати завдання та які результати від них очікуються. Багато хто вважає, що дистанційний формат не дає змоги забезпечити інклюзивність, проте віртуальна дошка доводить протилежне: кожен учень отримує можливість висловитись і в режимі реального часу отримати підтримку тим, хто її потребує.

Щоб уникнути технічних перебоїв, наперед перевіряю стабільність з'єднання та наявність резервного плану: якщо основна платформа не завантажується, одразу пропоную перейти на альтернативну. Такий підхід мінімізує втрату часу та дозволяє зберегти динаміку уроку.

Огляд популярних онлайн-дошок, аналіз переваг і обмежень

Онлайн-дошки сьогодні охоплюють широкий спектр інструментів – від мінімалістичних платформ для швидких замальовок до потужних середовищ із розширеними можливостями. Усі вони покликані спростити спільну роботу, візуалізувати навчальний матеріал і забезпечити гнучкий формат дистанційних занять. Однак за різноманіттю функцій криються й певні обмеження, які варто враховувати при виборі ресурсу для уроку англійської мови.

Щоб зорієнтуватися у великій кількості варіантів і знайти інструмент, що ідеально відповідає потребам, розглянемо популярні платформи за ключовими категоріями. Цей огляд, поділений на професійні колаборативні платформи, освітні та класні платформи, мінімалістичні та швидкі дошки, дизайнерські та креативні студії, дозволить порівняти їхні можливості, переваги й недоліки в контексті конкретних навчальних завдань.

Професійні колаборативні платформи

Miro (<https://miro.com/>). Ця потужна онлайн-дошка для спільної роботи є універсальним інструментом для вчителів. Вона дозволяє створювати інтерактивні уроки, проводити мозкові штурми, організовувати групові завдання та візуалізувати складні концепції за допомогою численних шаблонів (карти знань, діаграми, таймлайни). Miro підтримує роботу з різноманітним контентом (текст, зображення, відео, посилання, документи), інтегрується з іншими сервісами (Google Drive, Google Meet, YouTube) та надає інструменти для зворотного зв'язку (стикери), є інтеграція з Microsoft Copilot у Teams та новий інструмент «Docs» з AI-асистентом. *Переваги цієї дошки* – перегляд історії змін, експорт робіт і підтримка дистанційного, гібридного та класного навчання. *Інтерфейс вимагає ознайомлення, а безкоштовний тариф має обмеження.*

Conceptboard (<https://conceptboard.com/>). Ця організована та безпечна онлайн-дошка спеціалізується на структурованих уроках і роботі з документами. Учителі можуть анотувати PDF, презентації та зображення прямо на полотні, будувати логічні схеми, діаграми, ментальні карти й використовувати шаблони для планування. Conceptboard ідеальна для колективного аналізу навчальних матеріалів у реальному часі, забезпечує детальний зворотний зв'язок через коментарі та позначки. *Її переваги* – інтуїтивний інтерфейс, чіткий фокус на документах і висока увага до конфіденційності даних. *Головний недолік* – немає безкоштовного необмеженого плану (є лише 30-денний тестовий період).

Stormboard (<https://stormboard.com/>). Ця платформа орієнтована на структурований брейнштормінг і організацію ідей. Учителі створюють «шторми»

(дошки), використовуючи шаблони або власні структури. Учні додають ідеї на віртуальні стикери, групують їх, коментують, голосують за найкращі та генерують автоматичні звіти. Останнім часом з'явився і штучний інтелект: інтегровано помічник StormAI для генерування ідей та підсумків у кімнаті брейнштормінгу. Stormboard ідеально підходить для планування проєктів, прийняття групових рішень і аналізу текстів. Інтерфейс інтуїтивний, але потужні функції організації (стовпці, теги, фільтри) вимагають ознайомлення. *Безкоштовний план обмежений 5 активними дошками.*

Mural (<https://www.mural.co/>). Це потужна платформа для візуальної співпраці, яка дозволяє створювати інтерактивні уроки, проводити групові мозкові штурми, організовувати проєктну роботу та структурувати навчальні матеріали за допомогою шаблонів (діаграми, інтелект-карти, дошки), має вбудований Mural AI. Учителі можуть анотувати контент, додавати зображення, документи, відео, використовувати стикери для зворотного зв'язку й голосування, а також керувати правами доступу учнів у реальному часі. Однак *безкоштовний тариф обмежується трьома дошками, а розширені функції вимагають платної підписки.*

Освітні та класні платформи

Classroomscreen (<https://classroomscreen.com/>). Цей інструмент є цифровим помічником для управління класом і організації освітнього процесу в реальному часі, що проєктується на екран. Замість складних колаборативних дошок він пропонує набір простих, але дуже корисних віджетів: таймери (відлік / підрахунок), індикатор рівня шуму, QR-коди, інструмент випадкового вибору учнів, текстові інструкції, символи виду діяльності, базовий малюнок і фон для концентрації. Нещодавно додано великий набір готових екранів (шаблонів) і набори стикерів, що розширює можливості оформлення. *Учитель швидко налаштовує віджети, створюючи чітке середовище без підготовки або реєстрації учнів.*

Gynzy (<https://www.gynzy.com/>). Ця платформа призначена для створення та проведення цілісних інтерактивних уроків на смарт-дошках або проєкторах. Вона поєднує тисячі готових, стандартизованих вправ та ігор, різноманітні інтерактивні інструменти. Учитель конструює уроки перетягуванням блоків (тести, вікторини, картки, відео), адаптуючи контент під свій предмет. *Ключова перевага – економія часу на підготовку. Слід урахувати, що Gynzy орієнтована на її використання вчителем на головному екрані класу, а не на співпрацю учнів зі своїх пристроїв.*

Explain Everything (<https://explaineverything.com/>). Ця потужна інтерактивна дошка оптимізована для створення динамічних відеоуроків, презентацій з анотацією та спільної роботи з можливістю запису екрана. Учителі можуть малювати, писати, імпортувати PDF, зображення, вебсторінки, слайди, анімувати об'єкти, записувати голосові пояснення, транслювати урок у реальному часі та зберігати результат як відео чи проєкт. *Інструмент ідеальний для дистанційного навчання, перевернутого класу та візуалізації складних тем.* Інтерфейс інтуїтивний, але потребує ознайомлення; *безкоштовна версія обмежена.*

Padlet (<https://padlet.com/>). Ця інтуїтивна «віртуальна стіна» призначена для миттєвого збору, організації та спільного обговорення будь-якого контенту (текст, фото, відео, посилання, файли) у вигляді візуальних карток. Учитель створює тему, ділиться посиланням, а учні додають матеріали з будь-якого пристрою без реєстрації. Padlet ідеальна для швидких мозкових штурмів, зворотного зв'язку, створення «галерей знань» і групових досліджень. *Переваги – надзвичайна простота освоєння та гнучкість форматів подання (стіна, сітка, стрічка, карта).*

Упроваджено також функцію Magic Padlet та AI-рецепти для автоматичної генерації дошок за описом, інструмент «I can't draw» для створення зображень за текстовим запитом. *Безкоштовний план обмежений 3 дошками.*

Мінімалістичні та швидкі дошки

Draw.Chat (<https://draw.chat/index.html>). Ця безкоштовна онлайн-дошка миттєвого запуску поєднує прості інструменти для малювання (перо, фігури, текст) з інтегрованим текстовим, голосовим і відеочатом. У текстовому чаті можна викликати AI-помічника командою @ai. Учитель відкриває сторінку, починає малювати, ділиться посиланням – і учні приєднуються без реєстрації. *Ключова перевага* – можливість одночасно малювати та спілкуватися, що робить інструмент ідеальним для інтерактивних пояснень, спільного розв'язання задач або креативних завдань у реальному часі під час дистанційних уроків або консультацій. Функціонал мінімалістичний, але простота та зв'язок компенсують це для швидких активностей.

Whiteboard Fox (<https://r8.whiteboardfox.com/>). Ця *найпростіша* безкоштовна онлайн-дошка призначена для миттєвого спільного малювання та пояснень у реальному часі без реєстрації. Учитель відкриває сайт, малює базовими інструментами (перо, фігури, текст, ластик), ділиться посиланням, і учні приєднуються. Вона ідеальна для швидкого пояснення чи креативних ескізів. Нульовий час на освоєння супроводжується мінімальним функціоналом: відсутні шаблони, завантаження зображень, історія змін чи чат. Сесії зберігаються тимчасово без експорту.

Tldraw (<https://www.tldraw.com/>). Ця надлегка онлайн-дошка створена для миттєвого спільного малювання та ескізів без реєстрації. Учитель заходить на платформу, використовує базові інструменти (перо, фігури, текст, стрілки) для створення матеріалу, після чого надсилає посилання учням для приєднання. *Ключові переваги дошки* – неймовірна швидкість, інтуїтивний інтерфейс (як аркуш паперу), функція відтворення процесу малювання, інтегрований AI. Tldraw ідеальна для швидких пояснень і візуальних нотаток у реальному часі. *Повністю безкоштовна вебверсія має всі основні функції.*

Дизайнерські та креативні студії

Canva (<https://www.canva.com/>). Ця універсальна платформа для дизайну дозволяє вчителям створювати професійні навчальні матеріали (презентації, інфографіку, картки, плакати), інтерактивні відео, а також використовувати «Віртуальні дошки» (Canva Whiteboards) для спільних мозкових штурмів. Для викладачів і учнів є безкоштовна освітня версія Canva Education з усіма Проможливостями. *Ключові переваги* – інтуїтивний інтерфейс drag-and-drop, велика бібліотека шаблонів (включаючи освітні), можливість спільної роботи, безкоштовний доступ до основного функціоналу та вбудований Canva AI. Canva ідеальна для оформлення уроків, створення візуальних матеріалів і організації проєктів учнів.

Figma (<https://www.figma.com/>). Цей професійний інструмент для дизайну через додаток FigJam пропонує потужну інтерактивну дошку для спільної роботи. Учителі можуть використовувати структуровані шаблони (мапи знань, діаграми), інтуїтивні інструменти (стикери, малювання), працювати в реальному часі з курсорами учнів і використовувати інтерактивні елементи (голосування, таймери). Нещодавно у FigJam додано AI-функціонал – створення шаблонів і візуалізацій за текстовими підказками. Figma (з FigJam) ідеально підходить для проєктного

навчання, розробки навчальних матеріалів, систематизації тем і креативних завдань.

Кожна онлайн-дошка має свої переваги та обмеження. ***Вибір оптимального інструменту залежить від навчальної мети, наявного технічного забезпечення та стилю викладання.*** Лише ґрунтовне тестування кожної платформи дозволить побудувати збалансоване середовище для дистанційного уроку.

Педагогічні переваги та виклики

Головною перевагою роботи з онлайн-дошками є активізація комунікативної діяльності. Учні починають мислити англійською, коли створюють асоціації, виправляють помилки та презентують власні ідеї. Цифрова грамотність росте водночас із мовними навичками, адже кожен крок супроводжується роботою із сучасними інструментами.

Водночас слід урахувати виклики: не всі учні мають однакові технічні можливості, а деякі можуть почуватися незручно у відкритому доступі, коли їхнє ім'я чи роботу бачать однокласники. Щоб знизити стрес, варто більше впроваджувати асинхронні етапи – пропонуючи спочатку виконати завдання самостійно, а потім обговорити результати в синхронному режимі. Це допомагає розв'язати проблему технічних збоїв і створює безпечнішу атмосферу для тих, хто соромиться публічної демонстрації власного авторства.

Висновки. Дистанційне навчання змусило педагогів вийти за межі класичної дошки та слайдів. Онлайн-дошки стали тими універсальними помічниками, які поєднують візуалізацію, співпрацю та формувальне оцінювання в одному просторі. Використовуючи їх системно, можна не лише підтримати інтерес учнів до вивчення англійської мови, а й розвинути в них навички ХХІ століття: критичне мислення, креативність і цифрову грамотність.

Найважливіше – пам'ятати, що будь-який інструмент стає ефективним лише тоді, коли він служить педагогічній ідеї. Якщо ми навчимося використовувати онлайн-дошки як спосіб залучення, а не просто як технічну заміну, уроки англійської мови стануть не лише корисними, а й по-справжньому захопливими.